

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. vasario 12 d.
(OR. en)

5186/21

Tarpinstitucinė byla:
2018/0235 (NLE)

RECH 10
COMPET 15
ATO 4
CADREFIN 11

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas:	TARYBOS SPRENDIMAS, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/198/Euratomas, įsteigiantis Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę ir suteikiantis jai lengvatas

---

TARYBOS SPRENDIMAS (Euratomas) 2021/...

... m. ... d.

**kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/198/Euratomas,
įsteigiantis Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo
bendrąją įmonę ir suteikiantis jai lengvatas**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 47 straipsnio trečią ir ketvirtą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2006 m. lapkričio mėn. Euratomas, Indija, Japonija, Jungtinės Amerikos Valstijos, Kinija, Pietų Korėja ir Rusijos Federacija pasirašė Susitarimą įsteigti Tarptautinę ITER branduolio sintezės energijos organizaciją siekiant bendrai įgyvendinti ITER projektą¹ (toliau – ITER susitarimas). Euratomas, kuris pagal ITER susitarimą yra Priimančioji Šalis, ėmėsi vadovauti šiam projektui;
- (2) Sprendimu 2007/198/Euratomas² Taryba įsteigė Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos (toliau – branduolių sintezės energija) vystymo bendrąją įmonę (toliau – bendroji įmonė), turinčią teikti Euratomo įnašą Tarptautinei ITER branduolių sintezės energijos organizacijai ir su Japonija vykdomai platesnio požiūrio veiklai, taip pat rengti ir koordinuoti veiklos programą, skirtą pasirengti demonstracinio branduolių sintezės reaktoriaus ir susijusių įrenginių statybai;

---

¹ OL L 358, 2006 12 16, p. 62.

² 2007 m. kovo 27 d. Tarybos sprendimas 2007/198/Euratomas, įsteigiantis Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę ir suteikiantis jai lengvatas (OL L 90, 2007 3 30, p. 58).

- (3) Sprendimo 2007/198/Euratomas 5 straipsnyje nustatyta, kad bendrajai įmonei taikytinas Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013¹ principais grindžiamas atskiras finansinis reglamentas ir juo galima nukrypti nuo to deleguotojo reglamento tais atvejais, kai to reikalauja specifiniai su bendrosios įmonės veikla susiję poreikiai, iš anksto pasikonsultavus su Komisija. Bendrosios įmonės finansinio reglamento IV antraštinėje dalyje reglamentuojamas biudžeto vykdymas;
- (4) Sprendime 2007/198/Euratomas nustatyta finansinė orientacinė suma, kuri buvo laikoma būtina bendrajai įmonei, taip pat nurodytas orientacinis bendras Euratomo įnašas į tą sumą, kuris turi būti skiriamas pagal Bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programas, priimtas pagal Sutarties 7 straipsnį, arba pagal bet kurią kitą Tarybos priimtą sprendimą;

---

¹ 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1271/2013 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo įstaigoms, nurodytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 208 straipsnyje (OL L 328, 2013 12 7, p. 42).

- (5) Sprendimas 2007/198/Euratomas buvo iš dalies pakeistas Tarybos Sprendimu 2013/791/Euratomas¹, siekiant numatyti bendrosios įmonės veiklos finansavimą 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos, nustatytos Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013², laikotarpiu;
- (6) naujam ITER projekto pagrindiniam scenarijui, kuris buvo parengtas atliekant projekto valdymo patobulinimus, ITER taryba pritarė 2016 ir 2017 m. Vėliau tas scenarijus buvo naudojamas apskaičiuojant bendrosios įmonės finansavimo poreikius. Naujojo pagrindinio scenarijaus atnaujintame tvarkaraštyje numatytas pirmosios plazmos etapo įgyvendinimo užbaigimas 2025 m. gruodžio mėn., o visavertis eksploatavimas naudojant deuterį ir tritį – 2035 m. Tas tvarkaraštis neapima nenumatytų atvejų, todėl daroma prielaida, kad visa didelė rizika turi būti sušvelninta;

---

¹ 2013 m. gruodžio 13 d. Tarybos sprendimas 2013/791/Euratomas, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/198/Euratomas, įsteigiantis Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę ir suteikiantis jai lengvatas (OL L 349, 2013 12 21, p. 100).

² 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (OL L 347, 2013 12 20, p. 884).

- (7) 2018 m. balandžio 12 d. Taryba pakartotinai patvirtino nuolatinį Euratomo įsipareigojimą siekti sėkmingo ITER projekto įgyvendinimo ir įgaliojo Komisiją ministrų lygmens ITER tarybos posėdyje Euratomo vardu patvirtinti naująjį ITER projekto pagrindinį scenarijų. Tuo pačiu metu Taryba paprašė, kad bendroji įmonė toliau vykdytų savo ataskaitų teikimo ir peržiūros pareigas, kaip numatyta 2010 m. liepos 12 d. Tarybos išvadose, ir atliktų reguliarius nepriklausomus ITER pažangos vertinimus, daugiausia dėmesio skiriant veiklos rezultatams ir projekto valdymui, įskaitant sąnaudų didėjimo ribojimą, projekto vykdymo pagal tvarkaraštį kontrolę ir rizikos valdymą;
- (8) šis sprendimas sudarys sąlygas sąveikai su branduolių sintezės mokslinių tyrimų veikla, kuri yra finansuojama pagal Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programą, ir ją papildys. Sėkmingai vykdant ITER statybą ir eksploatavimą tęsiami ypač svarbūs darbai pagal Europos branduolių sintezės veiksmų planą, kurį patvirtino visi branduolių sintezės mokslinių tyrimų suinteresuotieji subjektai Europoje;
- (9) Europos Parlamentas ir Taryba 2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje, nustatytoje Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2093¹ (toliau – 2021–2027 m. DFP), nustatė, kad su ITER susiję Euratomo įsipareigojimai neturi viršyti 5 614 000 000 EUR einamosiomis kainomis;
- (10) visapusiškai gerbiant valstybių narių teisę spręsti dėl savo energijos rūšių derinio, veiksmai pagal šį sprendimą gali padėti įgyvendinti Europos branduolių sintezės veiksmų gairių tikslus;

---

¹ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L 433I, 2020 12 22, p. 11).

- (11) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros¹ 22 ir 23 punktais, ITER reikia vertinti remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant pernelyg didelio reguliavimo ir administracinės naštos. Tie reikalavimai, kai tinkama, galėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas ITER poveikis. Komisijos atliktų vertinimų išvados turėtų būti perduotos Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui. Jei numatytas *ex post* vertinimo ir tarpinio vertinimo laikas skiriasi nedaug, turėtų būti galima abu vertinimus sujungti į vieną bendrą vertinimą, apimančią bendrą laikotarpį;

---

¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (12) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046¹ (toliau – Finansinis reglamentas), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013² ir Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95³, (Euratomas, EB) Nr. 2185/96⁴ bei (ES) 2017/1939⁵ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, be kita ko, sukčiavimo, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu.

---

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

² 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

³ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁴ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁵ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos, kenkiančių Sąjungos finansiniams interesams, atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371¹, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

- (13) šiuo sprendimu turėtų būti užtikrintas Bendrijos lėšų matomumas teikiant nuoseklų, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę;

---

¹ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

- (14) būtina iš dalies pakeisti Sprendimą 2007/198/Euratomas, kad būtų galima iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto finansuoti bendrosios įmonės veiklą ir susijusią Komisijos veiklą 2021–2027 m. laikotarpiu;
- (15) siekiant užtikrinti sėkmingą ITER projekto užbaigimą ir paramos teikimo atitinkamoje politikos srityje tęstinumą nuo 2021–2027 m. DFP pradžios, šis sprendimas turėtų būti taikomas atgaline data nuo 2021 m. sausio 1 d. ir turėtų įsigalioti skubos tvarka;
- (16) todėl Sprendimas 2007/198/Euratomas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas 2007/198/Euratomas iš dalies keičiamas taip:

1) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Orientacinis Euratomo įnašas į bendrąją įmonę 2021–2027 m. laikotarpiu, įskaitant susijusias rėmimo išlaidas tuo pačiu laikotarpiu, kaip nurodyta 4 dalyje, yra 5 614 000 000 EUR einamosiomis kainomis.“;

b) pridedama ši dalis:

„4. Iš 3 dalyje nurodytos sumos taip pat gali būti finansuojamos parengimo, stebėsenos, kontrolės, audito, vertinimo ir kitos veiklos išlaidos, taip pat išlaidos, kurios būtinos šiam sprendimui valdyti ir įgyvendinti, įskaitant administracines išlaidas, ir šio sprendimo tikslų pasiekimui vertinti. Iš tos sumos taip pat gali būti finansuojamos išlaidos, susijusios su tyrimais ir ekspertų posėdžiais, taip pat išlaidos, susijusios su informacinių technologijų tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir mainams, įskaitant institucines informacinių technologijų priemones ir kitą techninę ir administracinę pagalbą, kurios reikia šiam sprendimui valdyti.“;

- 2) 5b straipsnis išbraukiamas;
- 3) įterpiamas šis straipsnis:

„5c straipsnis

Vertinimas

- 1. Šio sprendimo įgyvendinimo vertinimai atliekami reguliariai ir laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
- 2. Gavus pakankamai informacijos apie šio sprendimo įgyvendinimą 2021–2027 m. laikotarpiu, Komisija ne vėliau kaip iki 2024 m. atlieka tarpinį šio sprendimo įgyvendinimo vertinimą.
- 3. Baigus įgyvendinti šį sprendimą, bet ne vėliau kaip praėjus ketveriems metams po 4 straipsnio 3 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį šio sprendimo įgyvendinimo vertinimą.
- 4. Pagal šį straipsnį atliktų vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.“;

4) įterpiamas šis straipsnis:

„5d straipsnis

Komunikacija, matomumas ir viešumas

1. Bendrijos lėšų gavėjai nurodo Bendrijos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su šiuo sprendimu ir su veiksmais, kurių imtasi pagal šį sprendimą, ir su gautais rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Šiam sprendimui skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politinius prioritetus tiek, kiek tie prioritetai yra susiję su 1 straipsnyje nurodytais tikslais.“.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta ...

Tarybos vardu

Pirmininkas
